

2022–2030 metų plėtros programos
valdytojos Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
ekonomikos transformacijos ir
konkurencingumo plėtros programos ir
2022–2030 metų plėtros programos
valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministerijos mokslo
plėtros programos pažangos priemonės
Nr. 05-001-01-05-06/12-001-01-03-01
„Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir
inovacijų programas“ projektų finansavimo
sąlygų aprašo
7 priedas

PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR *DE MINIMIS* PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO

(Data)

(Pildoma priemonės veiklos ar poveiklės vertinimui)

Priemonės veiklos ar poveiklės numeris	E.1.3 E.1.3.2 C1.4 C.1.4.5
Priemonės veiklos ar poveiklės pavadinimas	E.1.3. Bendros mokslo ir inovacijų misijos sumaniosios specializacijos srityse E.1.3.2. Remti misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimą sumaniosios specializacijos srityse C.1.4. Būtiniosios sąlygos inovatyviems technologiniams sprendimams versle ir kasdieniame gyvenime C.1.4.5. IRT kompetencijų centras

Už priemonę atsakinga ministerija (-os) (paramos/pagalbos teikėjas)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
Pagal priemonės veiklą ar poveiklę numatytos remti veiklos	Remiama veikla - Investicijos į kompetencijų centrus. Remiama poveiklė - dviejų kompetencijų centrų įkūrimas (po vieną misijų temose: Sumani ir klimatui neutrali Lietuva ir Inovacijos sveikatai). Remiama poveiklė - informatikos ir ryšių technologijų (IRT) kompetencijų centro įkūrimas (misijų temoje Saugi ir įtrauki e-visuomenė). Remiama poveiklė - inovacijų paramos paslaugos. Remiama veikla - Bendrų misijų programų įgyvendinimas.
Galimi pareiškėjai/partneriai pagal priemonę ar poveiklę	Pareiškėjas- Viešojo įstaiga Inovacijų agentūra, Galimi Projekto partneriai – Konsorciųjų nariai. Tikslinių grupių sąrašas apima platesnį naudos gavėjų sąrašą: MSI; universitetų ligoninės; verslo subjektai, vykdančys MTEP veiklas; Lietuvos ir užsienio mokslininkai ir kiti tyrėjai; doktorantai; studentai, technologijų plėtros ir inovacijų skatinimo viešųjų paslaugų teikėjai

(Pildoma projekto vertinimui)

Projekto numeris	
Projekto pavadinimas	
Projekto vykdytojo/galutinio naudos gavėjo pavadinimas	
Projekto partnerio (-ių) pavadinimas	

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal priemonės veiklą ar poveiklę/projektą remtinose veiklose¹			
1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☒ Taip	☐ Ne

¹ Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamasi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU, jei taikoma.

			<i>(Patikros lapą pildant projektui, neigiamai atsakius, kiti patikros lapo klausimų atsakymai žymimi „nevertinama“)</i>
Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciškai ir pan.), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą. Vertinant ar subjektas yra priskiriamas ūkio subjektui jo statusas neturi lemiamos reikšmės, taip pat ir ar subjektas yra įsteigtas pelnui siekti, esminis kriterijus ar vykdoma/numatoma vykdyti veikla yra priskiriama ūkinei veiklai. Subjektas, vykdamas tiek ekonominę, tiek neekonominę veiklą, turi būti laikomas ūkio subjektu tik ekonominės veiklos atžvilgiu. Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti. Teikiant finansavimą infrastruktūros objektams/įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, ūkinė veikla turi būti vertinama 3 lygmenimis: • Statytojo/savininko • Valdytojo • Galutinio naudotojo (galutinio naudos gavėjo – GNG) Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“² arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“³. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tų valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis): a) kariuomenė arba policija; b) oro navigacijos sauga ir kontrolė; c) jūrų eismo kontrolė ir sauga; d) kovos su tarša priežiūra; e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;			

²Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo Komisija prieš Italiją, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 ir 8 punktuose, kuriuose nurodyta, kad įgyvendamos joms priskirtus įgaliojimus valstybės institucijos gali įgyvendinti tiek valstybinės valdžios funkcijas, tiek užsiimti ūkine-komercine veikla įgyvendindamos ūkio subjekto funkcijas.

³ Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1988 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, 18 punkte.

f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Komisijos pranešime dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba.

Pasirinkimo pagrindimas

Finansavimą pagal šią veiklą numatoma teikti tinkamiems pareiškėjams –MSI, MTP, MVĮ, didelėms įmonėms, kai bendradarbiauja su MVĮ. Pagal pateiktą apibrėžimą tai yra ūkio subjektas, o finansavimas bus teikiamas su pareiškėjo vykdoma ūkine veikla susijusiai veiklai – bus investuojama į naujų APV produktų kūrimo veiklas ir sudaromos sąlygos tyrėjams dalyvauti įmonių MTEP veiklose, skatinama intelektualinė nuosavybė, patentinių paraiškų registravimas ankstyvoji sukurtų naujų produktų bandomoji gamyba, parengimas rinkai.

2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų/suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie/jis negautų rinkos sąlygomis?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
----	---	--	-----------------------------	--------------------------------------

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Teikiant finansavimą veiklai vykdyti, nauda turi būti vertinama tiek paramą gaunančios subjekto lygmeniu tiek galutinių naudos gavėjo lygmeniu. Jei finansavimas teikiamas infrastruktūros objektams ar įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, finansavimo nauda turi būti vertinama infrastruktūros statytojo/savininko, valdytojo ir galutinio naudos gavėjo lygmeniu. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba – svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas suteikia išskirtinę ekonominę naudą, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnus. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų⁴ valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark*⁵ kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius⁶, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;

⁴ Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

⁵ Plačiau galima susipažinti *Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2003 m. liepos 24 d. sprendime Altmark*, C- 280/00, EU:C:2003:415.

⁶ *Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (2012/C 8/02).*

- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigijamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.

Pasirinkimo pagrindimas

Laikytina, kad pagal veiklą būtų suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, nes finansavimas skiriamas daliai tikslinių paslaugų (su MTEP veiklomis susijusios išlaidos, patentavimui skirtos išlaidos) įsigijimo išlaidoms padengti ir bus teikiamas kaip negrąžinamoji subsidija.

3.	Ar finansavimą numatoma teikti/teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
----	--	--	-----------------------------	--------------------------------------

Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo/ galutiniai naudos gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo / galutiniai naudos gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant projekto įgyvendinimo planus, tam tikrų ūkio subjektų projekto įgyvendinimo planai įvertinami geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.

Pasirinkimo pagrindimas

Laikytina, kad priemonė – selektyvi, nes apribotas tinkamų pareiškėjų ratas: tinkami pareiškėjai yra MSI, MTP MVĮ, didelės įmonės. Tikslinių grupių sąrašas apima platesnį naudos gavėjų sąrašą: MSI; universitetų ligoninės; verslo subjektai, vykdančys MTEP veiklą; Lietuvos ir užsienio mokslininkai ir kiti tyrėjai; doktorantai; studentai, technologijų plėtros ir inovacijų skatinimo viešųjų paslaugų teikėjai.

4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
----	---	--	-----------------------------	--------------------------------------

Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo (galutinio naudos gavėjo) teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar rinka yra liberalizuota ir joje vyksta konkurencija. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, jog nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.

Pasirinkimo pagrindimas
<i>Finansavimas galėtų iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių, kadangi finansavimą tikslinių paslaugų (su MTEP veiklomis susijusios išlaidos, patentavimui skirtos išlaidos) įsigijimui galės gauti ir ES lygiu konkuruojančios MVĮ, didelės įmonės, kai bendradarbiauja su MVĮ. Dėl šių investicijų tikėtina, kad bus sukurta naujų produktų, kurie suteiktų konkurencinį pranašumą.</i> <i>Projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA) bus numatomi skirtingi finansavimo dydžiai ir pagal juos taikomi apribojimai, todėl dalis planuojamos suteikti pagalbos laikytina nereikšminga.</i>
II. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvimo <i>Pažymimas vienas langelis. Pagrįstais atvejais, kai neįmanoma ar netikslinga rengti atskirų projektų finansavimo aprašų skirtingomis sąlygomis, gali būti pažymėtas ne vienas langelis. Tokiu atveju pastabose paaiškinama, kokioms sąlygoms esant ir (ar) kuriai daliai veiklų taikomi valstybės pagalbos / ne valstybės pagalbos reikalavimai.</i>
☐ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę/projektui nebus/nėra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai). ☒ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę/projektui bus/yra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai). ☐ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę/projektą remtinės veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės/de minimis pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolimesni veiksmai ir numatomos rizikos valdymo priemonės.
Pasirinkimo pagrindimas
<i>Kadangi į visus klausimus atsakyta teigiamai, laikytina, kad pagal priemonę bus teikiama valstybės pagalba.</i> <i>Atkreiptinas dėmesys, jog finansavimo teikimo sritis PFSA yra apribota, t. y. finansavimas veiklai gali būti skiriamas pareiškėjams ir partneriams visose srityse, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas ir Reglamento Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse ir 25 straipsnyje nustatytus apribojimus.</i> <i>Finansavimas nėra teikiamas pareiškėjui (partneriui) jeigu pareiškėjas (partneris) nėra sugrąžinęs anksčiau gautos valstybės pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.</i>

(vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)